

10/11/21

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

РІШЕННЯ
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

24 червня 2021 р.

Справа №200/4973/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Бабаш Г.П., розглянувши в порядку письмового провадження адміністративну справу за позовом Державної служби геології та надр України (ЄДРПОУ 37536031, 03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16) до Товариства з обмеженою відповідальністю «Данко-Базальт» (ЄДРПОУ 35062076, 87200, Донецька область, Старобешівський район, смт Старобешеве, вул. Степова, 74) про припинення права користування надрами шляхом анулювання дозволу,-

ВСТАНОВИВ:

Державна служба геології та надр України в звернулась до Донецького окружного адміністративного суду з позовною заявою до ТОВ «Данко-Базальт» про припинення права користування надрами шляхом анулювання дозволу на користування надрами від 24.02.2009 року № 4924.

Доводи позовної заяви обґрунтовані тим, що з моменту отримання спеціального дозволу у відповідача, як у надрокористувача виникли права та обов'язки, встановлені Кодексом України про надра та Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615.

Позивач вказує, що 08.04.2014 року було проведено планову перевірки відповідача, за результатами якої складений акт про встановлені порушення. Наказом Держгеонадр № 184 зупинено дію спеціального дозволу, а надрокористувачу наданий строк для усунення порушень. Відповідач виявлених порушень не усунув.

Так позивач зазначає, що в порушення Особливих умов спеціального дозволу на користування надрами та ст. 24 Кодексу України про надра відповідач не подав до Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічний звіт за 2019 рік.

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 28.04.2021 року відкрито провадження в адміністративній справі за правилами спрощеного судового провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні).

Представник відповідача про судовий розгляд справи повідомлявся належним чином, відзиву або будь-яких клопотань суду не надав.

Відповідно статті 258 КАС України суд розглядає справи за правилами спрощеного позовного провадження протягом розумного строку, але не більше шістдесяті днів із дня відкриття провадження у справі.

Розглянувши всі матеріали справи, перевіривши доводи, викладені в адміністративному позові, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтується позов,

об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд встановив наступне.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Данко-Базальт» зареєстроване за юридичною адресою: 87200, Донецька обл., Старобешівський р-н, селище міського типу Старобешеве, вул. Степова, будинок 74, дата запису: 30.03.2007 в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, номер запису: 12491020000000403, основний вид діяльності - Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів (08.99).

24.02.2009 року ТОВ «Данко-Базальт» наданий спеціальний дозвіл на користування надрами № 4924 строком на 20 років.

Згідно п. 2 ст. 10 Угоди між відповідачем та Міністерством охорони навколишнього природного середовища України про умови користування надрами, яка є додатком до спеціального дозволу № 4924, ТОВ «Данко-Базальт» зобов'язане у встановленому порядку подавати до ДНВП «Геоінформ України» щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності форми 5-гр.

08.04.2014 року позивач склав акт № 73/4924 за наслідками перевірки ТОВ «Данко-Базальт» щодо дотримання вимог законодавства у сфері видобування корисних копалин (металічні руди, неметалічні корисні копалини, горючі тверді корисні копалини). Відповідач даний акт отримав, що підтверджується підписом генерального директора.

За наслідками виявлених порушень наказом Державної служби геології та надр України від 12.06.2014 року № 184 зупинено дію дозволу ТОВ «Данко-Базальт» та надано 30 календарних днів для усунення порушень.

Повідомлення про зупинення дії дозволу представник відповідача отримав 16.07.2014 року, що підтверджується копією рекомендованого повідомлення.

Крім того листом від 03.07.2020 року Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» повідомило позивача, що ТОВ «Данко-Базальт» не надало до ДНВП «Геоінформ України» статистичну звітність за 2019 рік.

З доданого до листа Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» переліку вбачається, що ТОВ «Данко-Базальт» не надало до ДНВП «Геоінформ України» звіт щодо руху запасів (формі 5-гр) за 2019 рік.

Наказом Державної служби геології та надр України від 14.08.2020 року № 346 зупинена дію спеціального дозволу ТОВ «Данко-Базальт» на користування надрами. Згідно переліку до даного наказу надрокористувачу наданий 30денний строк для усунення порушень.

07.09.2020 року на офіційному сайті Державної служби геології та надр України опубліковано повідомлення про необхідність надання інформації на виконання вимог вищевказаного наказу.

Листом від 11.11.2020 року Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» повідомило позивача, що ТОВ «Данко-Базальт» не надало до ДНВП «Геоінформ України» статистичну звітність за 2016, 2017, 2018, 2019 роки.

18.12.2020 року на офіційному сайті Державної служби геології та надр України опубліковано повідомлення про надання власної позиції (згоди/незгоди) на припинення права користування надрами.

Інформація щодо згоди / незгоди відповідача чи інформація про усунення порушень не надходила.

Проаналізувавши встановлені обставини справи та норми законодавства України, яке регулює спірні правовідносини, суд вважає, що наявні підстави для задоволення позову.

Статтею 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України.

Державна служба геології та надр України є центральним органом виконавчої влади,

який наділений функціями для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування та діє відповідно до Положення про Державну службу геології та надр України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1174.

Пунктом 4 зазначеного Положення визначено, що Державна служба геології та надр України відповідно до покладених на неї завдань, зокрема: видає в установленому порядку спеціальні дозволи на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами); зупиняє та анулює в установленому порядку дію спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами), поновлює їх дію у разі зупинення.

Таким чином, позивач у справі - суб'єкт владних повноважень, на якого чинним законодавством покладені владні управлінські функції для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування.

Питання надання спеціальних дозволів на користування надрами у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також визначає процедуру продовження строку дії, переоформлення, видачі дубліката, зупинення дії чи анулювання дозволу та внесення до нього змін врегульовано Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615.

Згідно п. 22 Порядку право користування надрами припиняється з підстав та у порядку, передбачених Кодексом України про надра, Законами України "Про нафту і газ" та "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

Відповідно до пункту 24 Порядку про надання, продовження строку дії, зупинення дії, поновлення дії, переоформлення, анулювання дозволу та внесення змін до нього Держгеонадр видає наказ, а Рада міністрів Автономної Республіки Крим - розпорядження.

Наказ Держгеонадр та розпорядження Ради міністрів Автономної Республіки Крим про надання, переоформлення, продовження строку дії, внесення змін до дозволу, зупинення дії, поновлення дії, анулювання, відмову в наданні чи продовженні строку дії дозволу розміщуються протягом п'яти робочих днів на офіційному веб-сайті відповідного органу.

Наказ Держгеонадр та розпорядження Ради міністрів Автономної Республіки Крим про зупинення, анулювання дозволу, рішення про відмову в наданні чи продовженні строку дії дозволу можуть бути оскаржені в установленому законодавством порядку.

Згідно ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра підстави припинення права користування надрами визначені статтею 26 Кодексу України про надра, відповідно до якої право користування надрами припиняється в разі:

- 1) якщо відпала потреба в користуванні надрами;
- 2) закінчення встановленого строку користування надрами;
- 3) припинення діяльності користувачів надр, яким їх було надано в користування;
- 4) користування надрами із застосуванням методів і способів, що негативно впливають на стан надр, призводять до забруднення навколишнього природного середовища або шкідливих наслідків для здоров'я населення;
- 5) використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр;
- 6) якщо користувач без поважних причин протягом 2 років, а для нафтогазоперспективних площ та родовищ нафти та газу 180 календарних днів не приступив до користування надрами;
- 7) вилучення у встановленому законодавством порядку наданої в користування ділянки надр.

Відповідно до ч. 2 ст. 26 Кодексу України про надра право користування надрами припиняється органом, який надав надра в користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, в разі незгоди користувачів - у судовому порядку. При цьому питання про припинення права користування земельною ділянкою вирішується у

встановленому земельним законодавством порядку.

Тобто, право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, самостійно або у судовому порядку. У разі відсутності спору відповідач має право у випадках, передбачених пунктами 1, 2, 3, 7 частини першої статті 26 Кодексу України про надра, самостійно припинити право користування надрами, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів це право припиняється у судовому порядку.

Таким чином, ознакою, яка об'єднує ці випадки, є неналежне використання права, зокрема, використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення строків виконання певних робіт тощо.

Згідно із інформацією, яка надана позивачем, підставою для анулювання спеціального дозволу є ненадання щорічного звіту перед ДНВП "Геоінформ України".

Відповідно до частини 3 статті 26 Кодексу України про надра законодавством України можуть бути передбачені й інші випадки припинення права користування надрами.

Порядок анулювання спеціальних дозволів також передбачений пунктом 4, частини 7 статті 4-1 Закону України від 06.09.2005 № 2806-IV "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (далі - Закон України - № 2806), згідно із якою дозвільний орган, що видав документ дозвільного характеру, може звернутися до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у виді анулювання документа дозвільного характеру за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) встановлення факту надання в заяві про видачу документа дозвільного характеру та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;

2) здійснення суб'єктом господарювання певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, на які отримано документ дозвільного характеру, з порушенням вимог законодавства, щодо яких дозвільний орган видавав припис про їх усунення із наданням достатнього часу для їх усунення.

Законом можуть передбачатися інші підстави для анулювання документа дозвільного характеру.

Орган, який надав надра у користування, повноважний припинити право користування надрами у випадку, передбаченому пунктом 5 частини першої статті 26 Кодексу України «Про надра», лише за наявності згоди на це користувача надрами.

В матеріалах справи відсутні докази, які б свідчили про те, що ТОВ "Данко-Базальт" повідомило позивача про згоду або незгоду на припинення права користування надрами згідно із спеціальним дозволом на користування надрами, у матеріалах справи відсутні. Отже така справа підлягає розгляду в судовому порядку.

Суд зазначає, що ТОВ "Данко-Базальт" не виконало перед Державним науково-виробничим підприємством «Геоінформ України» обов'язку звітувати за 2016-2019 роки про стан запасів корисних копалин за формою 5-гр, про необхідність подання яких вказано в Угоді про умови користування надрами з метою видобування корисних копалин, яка є невід'ємною частиною спеціального дозволу № 4924.

Не вжито також відповідачем заходів для усунення порушень, які стали підставою для зупинення дії спеціального дозволу.

За таких обставин суд дійшов висновку про порушення ТОВ "Данко-Базальт" вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування надрами, яка є самостійною підставою для припинення права користування ними.

Даний висновок узгоджується з позицією Верховного суду в справі № 812/1074/17, у якій Суд, залишаючи касаційну скаргу підприємства без задоволення, в п.п. 21, 22, зазначив, що оскільки Товариство з обмеженою відповідальністю не надало згоду на припинення права користування надрами, наявні підстави для припинення цього права в судовому порядку. Не обґрунтованими є доводи відповідача, викладені в касаційній скарзі, про відсутність доказів на наявність його незгоди як користувача надрами з припиненням права

користування ними, оскільки до Державної служби геології та надр України не надходила будь-яка інформація відносно вказаного питання, зокрема, заперечень проти припинення цього права.

Тобто Верховний суд дійшов висновку, що відсутність будь-якої інформації, зокрема заперечень проти припинення права користування надрами, ототожнюється з наявністю незгоди, що дає підстави для розгляду питання про припинення права користування надрами у судовому порядку.

Необхідно зазначити, що Державна служба геології та надр України була позбавлена можливості належним чином повідомити відповідача про необхідність надання ним відповідної інформації, у зв'язку з його знаходженням у населеному пункті, на території якого органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження.

Накази Державної служби геології та надр України розміщуються на їх офіційному сайті. Також позивачем надано підтвердження публікації на сайті повідомлення про необхідність усунення порушень. Отже позивач вжив заходів для можливості відповідачу ознайомитись з ними.

На підставі викладеного, системно проаналізувавши норми законодавства, надавши оцінку наявним у справі доказам, суд приходить до висновку про задоволення позовних вимог.

Судові витрати згідно статті 139 Кодексу адміністративного судочинства України розподілу не підлягають.

Керуючись ст.ст. 2, 6 – 9, 19, 72 – 74, 77, 90, 139, 241 – 246, 293, 295, 297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

ВИРІШИВ:

Адміністративний позов Державної служби геології та надр України (ЄДРПОУ 37536031, 03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16) до Товариства з обмеженою відповідальністю «Данко-Базальт» (ЄДРПОУ 35062076, 87200, Донецька область, Старобешівський район, смт Старобешеве, вул. Степова, 74) про припинення права користування надрами шляхом анулювання дозволу задовольнити.

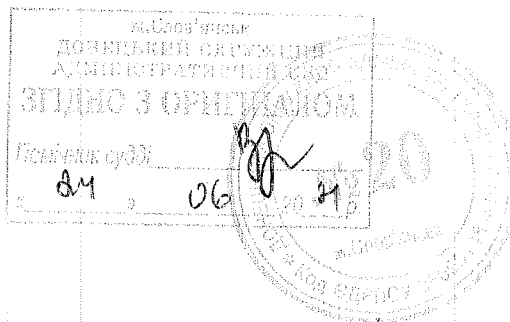
Припинити Товариству з обмеженою відповідальністю «Данко-Базальт» право користування надрами шляхом анулювання дозволу на користування надрами від 24.02.2009 року № 4924.

Рішення суду може бути оскаржено в апеляційному порядку до Першого апеляційного адміністративного суду через суд першої інстанції протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

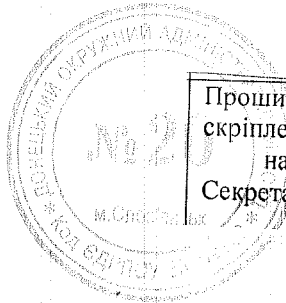
У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Суддя

Г.П. Бабаш

Прошито, пронумеровано та
скріплено печаткою
на 3 арк.
Секретар с/з: